

Etiske retningslinjer for studenter ved UiS

Både studenter og ansatte ved UiS skal etterleve de lover og regler som virker inn på lærings- og arbeidsmiljøet. I tillegg finnes det etiske forventninger som påvirker hverdagen ved UiS.

Krav til ansatte reguleres av «[Etiske retningslinjer for statstjenesten](#)» og «Etiske retningslinjer for veiledere/ansatte ved UiS» (for tiden under revisjon).

I retningslinjene for studenter fremkommer moralske og etiske krav som stilles til deg som student ved UiS. Disse retningslinjene skal belyse UiS sine grunnleggende verdier. De sier noe om hvilken standard universitetet vil ha, og hvilke handlinger som ikke aksepteres.

1. Oppmøte

Som student skal du møte presis til undervisning, veiledning, praksis mv. Du må selv ta høyde for tid til oppmøtere registrering, finne ledig plass, mv.

Du skal møte forberedt der dette er forventet. Faglig fremdrift avhenger av din deltakelse.

Ikke avbryt eller forstyrr unødige i undervisning/praksis, mv. Bruk av mobiltelefon, nettbrett og liknende må ikke forstyrre læringssituasjonene.

2. Respekt

Det forventes at du som student utviser ansatte og andre studenter respekt og avstår fra uttalelser/handlinger som kan oppleves nedlatende eller krenkende. Det forventes at du bidrar til et åpent og inkluderende studiemiljø.

Ved enhver muntlig deltakelse skal du tiltale både ansatte og andre studenter med en høflig språkbruk. Man skal møte hverandre med åpenhet, fordomsfrihet og saklighet.

3. Taushetsplikt

Universitetet behandler en rekke typer personlig informasjon, og informasjon om tekniske systemer og rutiner, drifts- og forretningshemmeligheter. Hvis du i løpet av studiene dine ved UiS får kjennskap til denne typen informasjon, må du ikke bruke, utlevere eller gjøre den tilgjengelig for interne eller eksterne uvedkommende. Du må heller ikke bruke informasjonen til andre formål enn de oppgavene du er pålagt av UiS å utføre.

Universitets- og høyskolelovens § 4-6 lyder:

«En student som i studiesammenheng får kjennskap til noens personlige forhold, har taushetsplikt etter de regler som gjelder for yrkesutøvere på vedkommende livsområde. Institusjonen skal utarbeide taushetsplikterklæring som må underskrives av de studenter dette er aktuelt for.»

Å bryte taushetsplikten er straffbart, og taushetsplikten gjelder også etter at du er ferdig som student/etter praksisopphold.

Selv om det ikke skulle foreligge lovfestet eller avtalefestet taushetsplikt som student er det greit å være oppmerksom på at dersom personlig informasjon blir delt kan det utgjøre en stor belastning for dem informasjonen gjelder.

4. Mobbing og trakassering

Ved UiS er det nulltoleranse for mobbing, trakassering og diskriminering på bakgrunn av nasjonalitet, religion, etnisitet, alder, kjønn, kjønnsuttrykk, seksualitet, språk eller funksjonshemming. Slik diskriminering eller trakassering på bakgrunn av nevnte forhold, samt seksuell trakassering, er etter likestillings- og diskrimineringsloven § 13 forbudt.

Bestemmelsen sier blant annet:

«Med trakassering menes handlinger, unnlater eller ytringer som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende.

Med seksuell trakassering menes enhver form for uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom.»

Vær oppmerksom på at noe som er ment som en spøk i stedet kan oppleves som trakassering.

5. Nettikette

Som student skal du ikke benytte UiS sine IT-tjenester til å fremsette ærekrenkelser eller diskriminerende uttalelser, ulovlig nedlasting av musikk/film/pornografi eller formidle taushetsbelagte opplysninger, krenke privatlivets fred eller oppfordre eller medvirke til ulovlige eller reglementsstridige handlinger.

[Her kan du lese mer om UiS sitt IT-reglement.](#)

6. Si ifra

Både du som student og de ansatte har ansvar for at relasjonen/samarbeidet dere imellom fungerer på en god måte. Begge parter har også ansvar for å finne løsninger hvis det oppstår utfordringer.

Dersom du finner en veileder- eller foreleser-relasjon svært vanskelig, kan en tredjeperson involveres i avklaringen av hva en gjør videre. Du kan melde ifra via [Si ifra-systemet](#), eller ta kontakt med [StOr](#) eller .

7. Skikkethet

På en rekke studier stilles det særskilte faglige og personlige krav til den som skal utøve yrket – for eksempel ved lærerutdanninger og helse- og sosialfagutdanninger. Er du i tvil om en student er skikket for sitt yrke oppfordres du til å si ifra. Ingen er tjent med at uskikkete studenter uteksamineres.

[Les mer om skikkethetsvurdering og finn kontaktpersoner](#)

8. Fusk

Du har selv ansvar for å bruke godkjent henvisningsmetode og eventuelt innhente tillatelse til bruk av andres materiale. Prop. 158 L (forarbeider til forskningsetikkloven) bemerker at:

«Den vanligste definisjonen av plagiat er å utgi andres arbeid som sine egne, og slik ville leseren om hvem som har utført arbeidet, for eksempel skrevet teksten. Forskjellige vitenskaper og fagfelt har ulike publiseringstradisjoner, men felles for alle er et behov for å kreditere andres og eget tidligere arbeid når man bygger ny kunnskap og nye resonnementer på dette.»

Plagiat og andre former for fusk, som for eksempel medbrakte ulovlige hjelpemidler til eksamen, kan føre til annullering av prøven og utestengning fra landets universiteter og høyskoler.

Bruk gjerne Si ifra systemet eller de som er oppgitt som kontaktpersoner i slike saker hvis du blir kjent med at dette foregår.

[Les mer om fusk](#)

9. Doble relasjoner

Studiehverdagen kan bli påvirket av relasjoner mellom ansatt/veileder og deg som student, for eksempel familiære eller sosiale forhold. I de tilfeller der dette oppleves utfordrende anbefales det å søkes råd så tidlig som mulig for å kunne vurdere andre løsninger.

Kjærlighetsforhold mellom en ansatt/veileder og en student kan også forekomme. Hovedregelen i en slik situasjon er at veilederforholdet brytes. Dersom det av ulike grunner er umulig å bryte veilederforholdet, må partene forsøke å finne andre egnede løsninger. Partene må da være bevisst på at hovedregelen brytes og dermed utvise stor aktsomhet i det videre samarbeidet.

I kjølvannet av doble relasjoner kan det oppstå et habilitetsproblem ved bedømming av studentens arbeid. Det er ikke bare studentens integritet som skal beskyttes. Ingen skal kunne reise tvil om grensene mellom det private og det yrkesmessige, ei heller om en veilederes upartiskhet og uhildethet.

Doble relasjoner er ikke ulovlig, men det kan gi utfordringer i en studiehverdag. Ta gjerne kontakt med StOr eller Studentombudet om du vil rådføre deg med noen vedrørende videre studiegjennomføring.

10. Gaver

UiS oppfordrer studentene til å være varsomme med å ta imot gaver fra ansatte eller å gi gaver til ansatte.

11. Overtredelse

Konsekvensene av brudd på de etiske retningslinjene vil avhenge av hva som har skjedd. Dersom studenters atferd gjentakende oppfattes som forstyrrende eller krenkende vil dette tas opp med studenten.

Universitets- og høyskoleloven § 4-8 gir UiS sitt styre eller klagenemnd anledning til å utestenge og bortvise studenter som for eksempel:

- gjentatte ganger grovt forstyrrer medstudentenes arbeid eller virksomheten ellers
- ved uredelig opptreden har skaffet seg adgang til eksamen/prøve/kurs, eller som har fusket ved gjennomføring av eksamen.
- grovt klanderverdig har satt brukeres (barn, pasienter eller andres) liv eller helse i fare
- grovt har brutt taushetsplikten overfor brukere
- har opptrådt grovt usømmelig overfor bruker.

Disse retningslinjene ble vedtatt av Læringsmiljøutvalget 22. mai 2018